

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jana Rutsche a soudců Mgr. Heleny Konečné a JUDr. Pavla Kumprechta ve věci

žalobce: L. K., nar. X
toho času ve X

proti
žalovanému: Vězeňská služba České republiky, Generální ředitelství
Soudní 1672/1a, P. O. Box 3, Praha 4

v řízení o žalobách proti rozhodnutím žalovaného ze dne 8. 11. 2016, čj. VS-146721/ČJ-2016-800073-22RVO, ze dne 5. 12. 2016, čj. VS-146721-2/ČJ-2016-800073-22RVO, a ze dne 2. 1. 2017, čj. VS-146721-3/ČJ-2016-800073-22RVO,

takto:

- I. Žaloby se zamítají.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobou napadenými rozhodnutími žalovaný zamítl stížnost žalobce proti rozhodnutím ředitele věznice Valdice (dále také jen „správní orgán I. stupně“) ze dne 14. 10. 2016, čj. VS 6822100001/10/16-22/NVT/1, ze dne 14. 11. 2016, čj. VS 6822100001/11/16-22/NVT/1, a ze dne 14. 12. 2016, čj. VS 6822100001/12/16-22/NVT/1, kterými byla žalobci uložena povinnost uhradit náklady výkonu trestu odnětí svobody dle ustanovení § 35 odst. 1 zákona č. 169/1999 Sb., o výkonu trestu odnětí svobody a o změně

některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o výkonu trestu“), a to za měsíce září, říjen a listopad 2016 v částce po 1.500 Kč.

2. Žalobce v podaných žalobách připomněl obsah rozhodnutí ředitele věznice i rozhodnutí generálního ředitele Vězeňské služby ČR a zrekapituloval právní úpravu dopadající na srážky k úhradě nákladů výkonu trestu odnětí svobody. Uvedl, že v předmětných měsících mu byly do věznice poukázány peníze z plnění od povinného výkonem rozhodnutí a že z nich byla vypočtena úhrada nákladů výkonu trestu za každý měsíc ve výši 1.500 Kč napadenými rozhodnutími.
3. Žalobce namítl, že výkon rozhodnutí lze nařídit a provést pouze tehdy, nesplní-li povinný dobrovolně co mu ukládá vykonatelné rozhodnutí. Napadená rozhodnutí jsou exekucním titulem, který však nebyl dne 14. 10. 2016 (resp. 14. 11. 2016 a 14. 12. 2016) pravomocný ani vykonatelný, a současně je i rozhodnutím o výkonu rozhodnutí srážkou z přijatých peněz. Výkon rozhodnutí „srážkou z přijatých peněz“ však zákon nezná a tento způsob je dle žalobce zcela mimo hranici zákona stejně jako výkon nevykonatelného rozhodnutí. Napadenými rozhodnutími mu bylo také odebráno právo dobrovolné úhrady nákladů výkonu trestu.
4. Žalobce namítl i to, že v části „označení žalobce“ je rozhodnutí nezákonné, neboť označení jeho bydliště je nesprávné. Uvedená adresa „X“ byla zrušena ve správním řízení dne 11. 8. 1997, tato adresa není uvedena ani v odsuzujícím rozsudku a doklad totožnosti (cestovní pas) ve věznici je neplatný.
5. Žalobce proto žádal, aby krajský soud vydal rozsudek, kterým by zrušil rozhodnutí ředitele věznice Valdice i rozhodnutí generálního ředitele Vězeňské služby ČR.
6. Ve vyjádření k žalobě žalovaný označil žaloby za nedůvodné a navrhl jejich zamítnutí. Poukázal na právní úpravu výkonu trestu odnětí svobody v trestním zákoníku, trestním řádu a podrobnou úpravu podmínek výkonu trestu odnětí svobody ve speciálním zákoně, tj. zákoně o výkonu trestu a vyhl. Ministerstva spravedlnosti č. 10/2000 Sb., o srážkách z odměny osob, které jsou ve výkonu trestu odnětí svobody zaměstnány, o výkonu rozhodnutí srážkami z odměny těchto osob a chovanců zvláštních výchovných zařízení a o úhradě dalších nákladů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „vyhl. č. 10/2000 Sb.“). K žalobním námitkám uvedl, že při řešení úhrady nákladů výkonu trestu odnětí svobody se prakticky postupuje podle vyhlášky č. 10/2000 Sb., která byla vydána Ministerstvem spravedlnosti na základě zákonného zmocnění podle § 33 odst. 3 a 5 zákona o výkonu trestu, § 152 odst. 2 zákona č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „trestní řád“), a § 373 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „o. s. ř.“). Žalobci byly v předmětných měsících září až listopad 2016 do věznice poukázány finanční prostředky, což je patrné z přiložených účetních dokladů i tvrzení samotného žalobce. Při výpočtu nákladů výkonu trestu byl zohledněn § 8 odst. 4 vyhlášky č. 10/2000 Sb., přičemž maximální výše úhrady nákladů výkonu trestu činí maximálně 1.500 Kč za kalendářní měsíc. Náklady výkonu trestu se přitom počítají měsíčně za předcházející měsíc.
7. K označení bydliště žalobce v napadených rozhodnutích žalovaný uvedl, že z příkazu k přijetí do vazby ze dne 3. 1. 2010, je patrné jeho státní občanství SR a jeho bydliště - bytem X. V rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 19. 10. 2010, čj. 45T 4/2010, je u žalobce uvedeno: trvale bytem X, ulice X, fakticky bytem X, ulice X. Ve Vězeňském

informačním systému (VIS - správa vězňů) je u žalobce uvedeno poslední bydliště: X, jako další adresa je uvedeno: X. Výše uvedené adresy, které jsou k osobě žalobce uvedeny např. i v usnesení Krajského soudu v Ostravě ze dne 1. 2. 2011, čj. 45T 4/2010-655, byly zaneseny do VIS - správa vězňů při přijetí žalobce do vazební věznice Ostrava dne 3. 1. 2010. Vězeňský informační systém - evidence kont vězňů (VIS - EKV), ve kterém jsou zpracovávány mj. i rozhodnutí o nákladech výkonu trestu, automaticky generuje osobní údaje ke konkrétní osobě ze systému VIS - správa vězňů. Sám žalobce v některých svých podáních užívá označení bydliště X. Na základě informací získaných z první podané žaloby a prověření informací vedených v osobním spise žalobce byly dne 27. 12. 2016 údaje vedené k jeho pobytu v České republice ukončeny.

8. Při jednání u soudu konaném dne 13. 2. 2018 setrvaly obě strany sporu na svých argumentech a procesních návrzích.
9. Krajský soud přezkoumal napadená rozhodnutí v mezích žalobních bodů v řízení podle části třetí hlavy druhé dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“), a žaloby důvodnými neshledal.
10. Z předloženého správního spisu vyplynuly následující skutečnosti: Rozhodnutím ředitele věznice Valdice ze dne 14. 10. 2016, čj. VS 6822100001/10/16-22/NVT/1, byla žalobci uložena povinnost uhradit náklady výkonu trestu odnětí svobody dle ustanovení § 35 odst. 1 zákona o výkonu trestu za měsíc září 2016 v částce 1.500 Kč, a to do 30 dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí. Téhož dne bylo žalobci z konta „R“ sraženo 1.500 Kč. Žalobce proti tomuto rozhodnutí podal dne 19. 10. 2016 stížnost, v níž namítal, že aniž by tento exekuční titul nabyl právní moci a vykonatelnosti, byl současně dne 14. 10. 2016 proveden výkon rozhodnutí srážkou z přijatých peněz. Rozhodnutím generálního ředitele Vězeňské služby ČR ze dne 8. 11. 2016, čj. VS-146721/ČJ-2016-800073-22RVO, byla jeho stížnost zamítnuta a napadené rozhodnutí potvrzeno s odůvodněním, že stížnost může směřovat jen proti vypočtené výši nákladů výkonu trestu, což nesměřovala.
11. Rozhodnutím ředitele věznice Valdice ze dne 14. 11. 2016, čj. VS 6822100001/11/16-22/NVT/1, byla žalobci uložena povinnost uhradit náklady výkonu trestu odnětí svobody dle ustanovení § 35 odst. 1 zákona o výkonu trestu za měsíc říjen 2016 v částce 1.500 Kč, a to do 30 dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí. Téhož dne bylo žalobci z konta „R“ sraženo 1.500 Kč. Žalobce proti tomuto rozhodnutí podal dne 18. 11. 2016 stížnost, v níž namítal, že aniž by tento exekuční titul nabyl právní moci a vykonatelnosti, byl současně dne 14. 11. 2016 proveden výkon rozhodnutí srážkou z přijatých peněz. Rozhodnutím generálního ředitele Vězeňské služby ČR ze dne 5. 12. 2016, čj. VS-146721-2/ČJ-2016-800073-22RVO, byla jeho stížnost zamítnuta a napadené rozhodnutí potvrzeno s odůvodněním, že stížnost může směřovat jen proti vypočtené výši nákladů výkonu trestu, což nesměřovala.
12. Rozhodnutím ředitele věznice Valdice ze dne 14. 12. 2016, čj. VS 6822100001/12/16-22/NVT/1, byla žalobci uložena povinnost uhradit náklady výkonu trestu odnětí svobody dle ustanovení § 35 odst. 1 zákona o výkonu trestu za měsíc listopad 2016 v částce 1.500 Kč, a to do 30 dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí. Téhož dne bylo žalobci z konta „R“ sraženo 1.500 Kč. Žalobce proti tomuto rozhodnutí podal dne 17. 12. 2016 stížnost, v níž namítal, že aniž by tento exekuční titul nabyl právní moci a vykonatelnosti, byl současně dne 14. 12. 2016 proveden výkon rozhodnutí srážkou z

přijatých peněz. Rozhodnutím generálního ředitele Vězeňské služby ČR ze dne 2. 1. 2017, čj. VS-146721-3/ČJ-2016-800073-22RVO, byla jeho stížnost zamítnuta a napadené rozhodnutí potvrzeno s odůvodněním, že stížnost může směřovat jen proti vypočtené výši nákladů výkonu trestu, což nesměřovala.

13. Krajský soud se nejprve zabýval ryze procesní otázkou, a to, komu v projednávané věci přísluší postavení žalovaného. Žalobce za něj označil "Vězeňskou službu ČR – věznici Valdice". Učinil tak ovšem chybně. V řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu je totiž dle § 69 s. ř. s. žalovaným správní orgán, který rozhodl v posledním stupni, nebo správní orgán, na který jeho působnost přešla. V přezkoumávané věci vydalo rozhodnutí v posledním stupni Generální ředitelství Vězeňské služby ČR, resp. její ředitel. Generálnímu ředitelství Vězeňské služby ČR tedy přísluší postavení žalovaného jako správního orgánu, jehož rozhodnutí je přezkoumáváno. Přestože tedy žalobce nesprávně označil stranu žalovanou v žalobě, nemusel být vyzván k nápravě tohoto nedostatku, a to právě vzhledem ke skutečnosti, že kdo je žalovaným v tomto typu řízení před správním soudem stanoví přímo zákon, konkrétně shora citované ustanovení § 69 s. ř. s.
14. Žalobce svými žalobami brojil proti rozhodnutím žalovaného (i jemu předcházejícím rozhodnutím orgánu I. stupně, tj. rozhodnutím ředitele věznice Valdice) ve smyslu § 65 odst. 1 s. ř. s., kterými mu byla stanovena povinnost uhradit náklady výkonu trestu odnětí svobody za měsíce září, říjen a listopad 2016. Uvedené ustanovení stanoví, že *„kdo tvrdí, že byl na svých právech zkrácen přímo nebo v důsledku porušení svých práv v předcházejícím řízení úkonem správního orgánu, jímž se zakládají, mění, ruší nebo závazně určují jeho práva nebo povinnosti, (dále jen ‚rozhodnutí‘), může se žalobou domáhat zrušení takového rozhodnutí, popřípadě vyslovení jeho nicotnosti, nestanoví-li tento nebo zvláštní zákon jinak.“*
15. Postavení odsouzených je upraveno speciálními normami. Jak již konstatovali i oba účastníci řízení ve svých podáních, touto základní speciální normou je zákon o výkonu trestu, který upravuje výkon trestu odnětí svobody a upravuje i práva a povinnosti odsouzených. Jednou z těchto povinností je i povinnost hradit náklady výkonu trestu. Podle ustanovení § 35 odst. 1 zákona o výkonu trestu *„odsouzený je povinen hradit náklady výkonu trestu. Nelze-li tyto náklady srazit z odměny za práci, může věznice k jejich úhradě použít peněžní prostředky, které má odsouzený uloženy ve věznici. Výši nákladů výkonu trestu a podrobnosti její úhrady stanoví ministerstvo vyhláškou“*. Uvedené zmocnění je realizováno vyhláškou č. 10/2000 Sb., jejíž část druhá se zabývá úhradou nákladů výkonu trestu z jiných příjmů (než odměny za práci) a z peněz, které má odsouzený uloženy ve věznici. Ustanovení § 8 odst. 2 cit. vyhlášky stanoví, že *„z peněz, které byly zaslány odsouzenému do věznice a které byly převedeny na jeho účet vedený ve věznici, se vyměří úhrada nákladů výkonu trestu ve výši 40% ze součtu všech částek přijatých za předchozí měsíc.“* Takto stanovená výše úhrady nákladů výkonu trestu smí dle odstavce 4 téže vyhlášky činit nejvíce 1.500 Kč za kalendářní měsíc.
16. Rozhodnutí o povinnosti k náhradě nákladů výkonu trestu vydává ředitel věznice, proti vypočtené výši nákladů je přípustná stížnost, o které rozhoduje generální ředitel Vězeňské služby (§ 9 vyhl. č. 10/2000 Sb.). Peněžní prostředky má odsouzený ve věznici uloženy na kontech nesoucích různé označení, přičemž závazné postupy při správě financí odsouzených včetně provádění srážek z pracovní odměny, z jiných příjmů a z peněz odsouzeného uložených ve věznici a postupy při způsobu úhrady nákladů výkonu trestu stanoví nařízení generálního ředitele Vězeňské služby č. 43/2010, o

postupu pro rozúčtování odměn osob, které jsou ve výkonu trestu odnětí svobody a v ústavu zabezpečovací detence zaměstnány, o úhradě nákladů spojených s výkonem vazby a trestu odnětí svobody a o evidenci finančních prostředků obviněných a odsouzených. Pro odsouzené vede věznice mimo jiné tzv. účet peněz v úschově. Na tento účet se převádí peníze odsouzeného, které si přinesl do výkonu trestu nebo které mu byly do věznice zaslány zvenčí a přijal je. Takovými penězi „zvenčí“ byly i finanční prostředky, které žalobce přijal v měsíci září, říjnu a listopadu 2016 a ze kterých mu byla provedena předmětná srážka peněz na úhradu nákladů výkonu trestu odnětí svobody.

17. Jak je již shora uvedeno, jednotlivými rozhodnutími ze dne 14. 10. 2016, ze dne 14. 11. 2016 a ze dne 14. 12. 2016 ředitel věznice Valdice uložil žalobci povinnost uhradit neuhrazené náklady výkonu trestu odnětí svobody dle ustanovení § 35 odst. 1 zákona o výkonu trestu za jednotlivé měsíce září až listopad 2016 v částce 1.500 Kč, a to vždy za každý uplynulý měsíc. V jejich odůvodnění pak byl vysvětlen postup při výpočtu zmíněné částky. Stížnosti žalobce proti těmto rozhodnutím generální ředitel Vězeňské služby zamítl, neboť žalobce nenapadal výši předepsaných nákladů výkonu trestu, ačkoliv pouze z tohoto důvodu byla stížnost přípustná.
18. Žalobce spatřoval zásadní nezákonnost napadených rozhodnutí v tom, že „výkon rozhodnutí lze nařídít a provést pouze tehdy, nesplní-li povinný dobrovolně, co mu ukládá vykonatelné rozhodnutí, a že napadená rozhodnutí nebyla pravomocná ani vykonatelná, když byla provedena předmětná srážka peněz“. Tím však brojil proti postupu věznice Valdice po vydání rozhodnutí ředitele věznice, resp. proti dalším krokům provedeným na základě předmětných rozhodnutí, nikoliv však proti rozhodnutím jako takovým. Krajský soud však v tomto řízení, tj. v řízení o žalobách proti rozhodnutím správního orgánu, posuzoval a mohl posuzovat pouze a jen zákonnost napadených rozhodnutí.
19. Krajský soud nemohl přisvědčit ani žalobní námitce, že výkon rozhodnutí „srážkou z přijatých peněz“ zákon nezná, a proto že je tento způsob „mimo hranici zákona“. Ani tato námitka, stejně jako předchozí, totiž ve své podstatě nemíří proti povinnosti úhrady nákladů výkonu trestu odnětí svobody uložené napadenými rozhodnutími. V nich, konkrétně v rozhodnutích ředitele věznice, kterými byla žalobci předmětná povinnost uložena, je ve výroku „uložena povinnost odsouzenému ... uhradit neuhrazené náklady výkonu trestu odnětí svobody“ a uveden výpočet této úhrady. Proti samotnému uložení této povinnosti, ani vypočtené výši této úhrady však žalobce žádné námitky nevzněl.
20. Důvodnou neshledal krajský soud ani námitku, že napadenými rozhodnutími bylo žalobci odebráno právo dobrovolné úhrady nákladů výkonu trestu. Je zcela nepochybné, že rozhodnutí ředitele věznice o uložení povinnosti uhradit neuhrazené náklady výkonu trestu odnětí svobody byla vydána až čtrnáctý den po uplynutí každého příslušného měsíce, za který měl žalobce povinnost náklady uhradit. Je rovněž nepochybné (a žalobce to ani netvrdí), že by tuto povinnost někdy plnil, tj. že by úhradu nákladů výkonu trestu odnětí svobody vždy po uplynutí toho kterého měsíce sám provedl. Pokud však nejsou náklady výkonu trestu odsouzeným uhrazeny dobrovolně, je zcela na místě rozhodnutím tuto povinnost uložit, tak jako tomu bylo v nyní projednávané věci.
21. Žalobní námitka, že rozhodnutí jsou nezákonná z důvodu nesprávného označení bydliště žalobce v části „označení žalobce“ je rovněž nedůvodná. Žalobce je v napadených rozhodnutích identifikován jako odsouzený, je uvedeno jeho jméno a

příjmení, datum narození a adresa bydliště (X), v rozhodnutích generálního ředitele Vězeňské služby je uvedeno i jeho současné umístění ve věznici Valdice (rozhodnutí orgánů obou stupňů přitom tvoří jeden celek). I kdyby se adresa bydliště žalobce v průběhu jeho pobytu ve věznici měnila (zde zřejmě pouze číslo popisné) a v rozhodnutí tak nebyla uvedena přesná adresa naposledy evidenčně zachycená (v registru obyvatel apod.), nemůže taková skutečnost sama o sobě způsobit nezákonnost rozhodnutí. Takováto nepřesnost (nebo neaktuálnost) v tomto údaji totiž bezesporu nezpůsobila žádnou záměnu jeho osoby s osobou jinou tak, že by vznikla jakákoliv pochybnost o tom, komu byla předmětnými rozhodnutími příslušná povinnost uložena.

22. Pro úplnost nutno dodat, že pokud žalobce v žalobě namítal i to, že ustanovení § 8 odst. 1 vyhl. č. 10/2000 Sb. je v rozporu se zákonem „když srážkou z důchodu nebo výsluhového příspěvku lze provádět pouze u plátce důchodu“, neuvedl, jak se ho toto ustanovení vůbec dotýká. V jeho případě mu totiž nebyla prováděna srážka ani z důchodu ani výsluhového příspěvku (§ 8 odst. 1 vyhl. č. 10/2000 Sb.), neboť takové příjmy nepobíral, ale z peněz, které mu byly zaslány do věznice a které byly převedeny na jeho účet vedený věznicí (§ 8 odst. 2 téže vyhlášky).
23. Stejně tak žalobce blíže nekonkretizoval námitku, dle které se při výkonu rozhodnutí dle § 152a trestního řádu postupuje podle daňového řádu, a že pouze správce daně může nařídit výkon rozhodnutí způsobem, který připouští zákon, přičemž proti němu může povinný podat námitky, což také žalobce učinil, žalovaným však nebylo reagováno. K uvedenému tak lze pouze v obecné rovině odkázat na shora uvedené.
24. Ze shora uvedeného je zřejmé, že krajský soud v napadených rozhodnutích žádnou ze žalobcem tvrzených nezákonností neshledal, proto musel žaloby jako nedůvodné v souladu s ustanovením § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítnout.
25. Výrok o nákladech řízení se opírá o ustanovení § 60 s. ř. s. Žalobce neměl ve věcech úspěch, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení. Žalovaný náhradu nákladů nenárokoval, resp. při jednání u soudu prohlásil, že mu žádné náklady nevznikly.

Poučení:

Toto rozhodnutí nabývá právní moci dnem doručení účastníkům (§ 54 odst. 5 s. ř. s.).

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu, který o ní také rozhoduje.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Hradec Králové 13. února 2018

JUDr. Jan Rutsch v. r.
předseda senátu